

# รมช.ไรซ์ต่อกับการอนุรักษ์ของไทย (4)

## อุตสาหกรรมสุภาพพื้นที่เกษตรอุตสาหกรรม (จบ)

"เขียนเป็นปัญหาส่วนตัวของพื้นที่ชุมชน" ซึ่งควรจะจัดการ  
ไว้ทุกเรื่อง ไม่ใช่เกิดเป็นเหตุอย่างเดียว แต่ต้องมีรถปล่อยน้ำเพื่อสิ่งแวดล้อม  
บ้าง ไม่ดีตรงที่ห้ามคนจัดการที่จะเกิดขึ้นในอนาคตจะต้องดูตัวว่าจะ  
จัดการกับทรัพยากรที่อยู่ในพื้นที่อย่างไร" ดร.สมศักดิ์ สุวงศ์ ประธานคณะ  
กรรมการ แผนงานสนับสนุนโครงการขนาดเล็ก  
ของชุมชนในการจัดการป่าอย่างมีส่วนร่วม  
ระบุ

โดย ดร.สมศักดิ์ให้ข้อมูล  
ถึงพื้นที่ชุมชนว่าเป็ระบบนิเวศที่ต่าง  
จากป่าทั่ว ๆ ไป เพราะต้องอยู่ตาม



ถาวรภาพเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เมื่อถึงหน้าน้ำขึ้นน้ำลง แต่พอถึงน้ำแห้ง  
ก็ยังมีร่องรอยน้ำไว้ได้บ้าง ๆ ดังนั้นทรัพยากรที่อยู่ในป่าประเภทนี้จึงแตกต่างไปจากป่าทั่ว ๆ ไปได้พอสมควร

และพรรคพืชที่อยู่มานานที่มีส่วนสำคัญต่อระบบนิเวศในแง่ของการ  
ให้ร่มเงา ที่จะช่วยลดอุณหภูมิของน้ำซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวางไข่ของปลา  
นั้นจึงทำให้ในประเทศที่เจริญแล้วอย่างสหรัฐอเมริกามีการคุ้มครองรังเพื่อ  
รักษาดินไว้บนน้ำขึ้นน้ำลงโดยเฉพาะ

"แม้ว่าสงครามโลกครั้งที่ 2 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาคัดค้าน เรนเจอร์  
ให้ต่อสู้ด้วยวิธีอื่นเท่านั้นคือ"

แต่การพัฒนาในภูมิภาคที่สงครามไม่เคยมีนั้นก็จะส่งผลกระทบต่อพื้นที่ชุมชนป่าชุมชนที่สงครามกลาง เติบโตที่ถนัดเกิดขึ้นในบริเวณที่อยู่ข้างการ  
บุกของชุมชนเกษตรอุตสาหกรรมกลับเป็นสิ่งที่ทำให้ป่าชุมชนลดจำนวน  
พื้นที่ลงมากกว่า

การบุกรุกป่าชุมชนในพื้นที่ผืนน้ำขึ้นน้ำลงตั้งแต่ปี 2521 โดยมี  
นายทุนข้ามกวันซื้อที่ดินซึ่งกลายเป็นที่สร้างเขตประมงของชุมชนมาก่อน  
โดยเฉพาะที่มีพื้นที่ป่าชุมชนที่ถูกรุกมากที่สุด

"ทางบริษัทเซ็นเทคกรุ๊ปเอบีเอสเอสมาให้ชาวบ้านเช่าที่ดินจำนวนเงิน  
ให้ครอบครัวละ 10,000 บาท ตั้งแต่ปี 2518-2517" สุวชัย วงศ์ศิริณี นัก  
วิจัยพันธุ์ปลาน้ำจืด บะรู

หลังจากนั้นเรื่องก็เงียบหายไปจนกระทั่งไม่กี่เดือนที่ผ่านมา ชู ๆ  
หวานหลายครอบครัวก็เริ่มซื้อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินในรูปโฉนดของ บ.ส.  
ส.ก. เฉลี่ยคนละประมาณ 48 ไร่ โดยมีทรัพย์สินเรียกหากรรมสิทธิ์ซึ่งเป็นผู้ซื้อ  
ถึงนักกาคัดโอน ให้ชาวบ้านแต่ละรายที่ได้รับไปเช่าเพื่อโยกกรรมสิทธิ์

ทั้ง ๆ ที่ความจริงแล้วแต่ละครอบครัวที่ได้รับหนังสือฉบับที่  
วางจะไม่เคยรับรู้มาก่อนเลยว่ามีที่ดินดังกล่าว ซึ่งบางรายถึงกับ  
ต้องไปตรวจเช็คโฉนดสำนักงานที่ดินเพื่อยืนยันอีกครั้งด้วยตัวเอง ???

"ผมไม่รู้เลยว่าตัวเองมีที่ดิน ชู ๆ ก็บอก  
เอามาให้เป็น บ.ส. 3 ก. ประมาณ 48 ไร่ เมื่อ  
ประมาณ 3-4 เดือนก่อน" หนึ่งในชาวบ้านทำบ่อ  
บะรูหรือบ่อแกมบ่อถาวรฉบับที่ 4

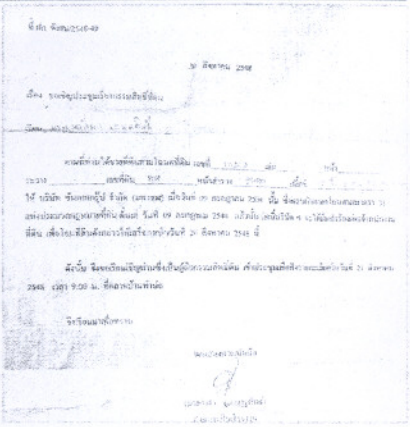
นอกจากนี้ยังมี บริษัทเกษตรอุตสาหกรรม  
อิสาน จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทแรกที่เริ่มเข้ามาบุกเบิก  
ธุรกิจผลิตน้ำมะเข็เทศในชุมชนบะรูบวธร ตามมา  
ด้วยบริษัท ชันแทก กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) บริษัท ซี  
ดีโอ จำกัด บริษัท ทั้งงกรรมอินดิคทีฟ จำกัด และ  
บริษัท เอเซียเทค กรุ๊ป จำกัด

งานวิจัยโดย บะรูว่า การเข้ามาของ  
กลุ่มอุตสาหกรรมทั้งหมดนี้ไม่เพียงส่งผลกระทบต่อ  
ป่าชุมชนซึ่งถูกแผ้วถางเพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจเท่านั้น  
แต่ยังก่อให้เกิดความขัดแย้งกับชาวบ้านในพื้นที่นั้น  
มากขึ้น

โดยที่ดินที่ถูกชาวบ้านซื้อส่วนใหญ่ชุมชนเคย  
ใช้เป็นสถานที่เลี้ยงสัตว์และใช้ประโยชน์จากทาม ซึ่ง  
ส่วนที่เป็นที่กว้างว่างเปล่าก็จะได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นที่สาธารณะ  
ประโยชน์ของชุมชน

ผลกระทบทั้งหมดที่เกิดขึ้นกับพื้นที่ป่าชุมชนซึ่งเป็นเสมือน  
แหล่งอาหารอันอุดมของชุมชน ทำให้เกิดโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์ปลา  
ธรรมชาติขึ้น

สาเหตุที่เลือกทำโครงการอนุรักษ์ปลาน้ำจืดเพราะปลาถือเป็นหัวใจหลัก  
ของอาหารค่ำชีพของทุกคนตลอดทั้งห่วงโซ่อาหาร ซึ่งไม่เพียงงนเพื่อเลี้ยง  
ชีพแต่ในอดีตปลาน้ำจืดทำหว่านที่เงินงามคราในฤดูที่มีภาวะแล้งเปลี่ยนถิ่นถิ่น  
จนทำให้เกิดวัฒนธรรม "ข้าวแลกปลา ปลาแลกข้าว"



เพราะดินน้ำชุมชนในบริเวณนี้จะมีการทำนา ซึ่งเกษตรกรใหญ่จะอยู่  
ใกล้กับป่าทาม การทำนาบริเวณช่วงฤดูแล้งจึงไม่พอจะทำให้ดินบางกริมมีอยู่ใน  
ทามแห้งพอดี ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากกรทำน้ำในฝ่ายที่อยู่ต้นทามของแม่น้ำ  
และการก่อกองที่ขึ้นทำให้ทำให้ที่ที่ทามลดน้อยลงและเกิดภาวะแล้งแล้งขึ้นมา

ความเข้มแข็งของชุมชนที่เกิดขึ้นเมื่อ ที่ทำให้น้ำจืดจะรวมคน  
ต่างถูกเลือกให้เป็นพื้นที่ที่ตัวเองจัดการพื้นที่ชุมชน และดีดีไม่แทนที่  
ก็จะได้รับการประกาศให้เป็นธรรมชาติในลำดับต่อมาของประเทศไทย.

กริชชา ชื่นใจ  
ทีมเดลินิวส์ 38  
article@dailynews.co.th